

MÖNSTERÅS
KOMMUN

Budget 2023

Ekonomisk flerårsplan 2024-2025

Fastställd av kommunfullmäktige 2022-06-13

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Årets budgetprocess.....	2
Ekonomiska förutsättningar	3
Omvärldsanalys	3
Kommunernas ekonomi	3
Vårpropositionen.....	4
Skatteunderlag	4
Befolkningsutveckling.....	5
Skattesats	5
Känslighetsanalys	6
Balanskrav	6
Resultatutjämningsreserv	6
Lån och borgen.....	7
Låneskuld.....	7
Borgensåtaganden	7
Målstyrning.....	7
Finansiella mål.....	7
Övergripande verksamhetsmål	8
Riktade övergripande verksamhetsmål.....	8
Uppdrag i budget 2023.....	9
Övergripande uppdrag	9
Riktade uppdrag	9
Budgetförutsättningar.....	10
Övergripande.....	10
Verksamhetens nettokostnader.....	11
Lönekostnader och pensionskostnader	11
Avskrivningar	11
Förändring av verksamheternas ramar	11
Driftbudget 2023	13
Budget 2023, med justeringar.....	13
Budget 2023 med ekonomisk flerårsplan 2024 och 2025.....	14
Resultatmål.....	14
Investeringsbudget.....	14
IT-avdelningen	14
Lokalförsörjningen.....	14
Samhällsbyggnadsavdelningen	15
Stadsnät.....	15
Vatten och Avlopp.....	15
Renhållning.....	15
Investeringsbudget 2023 – 2025	16

Inledning

Enligt kommunallagen ska alla kommuner upprätta en budget för kommande kalenderår (budgetår). Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret. Av planen ska det framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut.

Budgeten ska innehålla mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, både för verksamheten och för ekonomin. Vidare ska budgeten innehålla en plan för ekonomin för en 3-årsperiod där budgetåret är periodens första år.

Årets budgetprocess

Arbetet med budget och ekonomisk flerårsplan görs i enlighet med den budgetprocess som infördes i Mönsterås kommun under 2006 års budgetarbete. Denna innebär att kommunfullmäktige beslutar om nämndernas ramar i juni året före budgetåret och att nämnderna gör detaljbudget mellan juli och oktober.

Budgetarbetet inleddes i mars 2022 med en ekonomidag. Under ekonomidagen deltog nämndernas och kommunfullmäktiges presidier, förvaltningschefer samt ekonomer. Dagen inleddes med omvärldsanalys av SKR:s chefsekonom Annika Wallenskog.

Respektive förvaltning presenterade lyckade och planerade effektiviseringar, nuläge för innevarande år, förutsättningar och utmaningar inför de kommande åren, benchmarking med andra kommuner, investeringsbehov samt målarbete.

Efter ekonomidagen valde budgetberedningen (KSAU) att bjuda in de större förvaltningarna för att presentera sina verksamheter och dess utmaningar mer i detalj. Detta skedde under maj 2022.

Parallellt med detta arbetade budgetberedningen med mål, uppdrag, investeringsbudget samt nya finansiella förutsättningar utifrån befolknings- och skatteunderlagsprognos etc.

Budgetberedningen har vägt förvaltningarnas behov mot de förutsättningar som skatteunderlag och prognostiserad befolkningsutveckling medger. Budgetberedningen lägger i slutet av maj fram ett budgetförslag som behandlas av kommunstyrelsen och som förväntas fastställas av kommunfullmäktige i mitten av juni.

Det budgetbeslut som tas av kommunfullmäktige i juni innehåller nämndernas ramar för driftbudget, investeringsbudget, finansiella mål, verksamhetsmål, uppdrag och skattesats samt eventuell nyupplåning.

Under hösten görs en avstämning mot budgetpropositionen, SKR:s skatteunderlagsprognos samt andra förändrade förutsättningar av större karaktär. Eventuella revideringar redovisas i en budgetrapport, som fastställs av kommunfullmäktige i december. I budgetrapporten finns nämndernas detaljbudgetar med texter och riktade mål redovisade.

Kommunens taxor för budgetåret beslutas av kommunfullmäktige i november för att träda ikraft vid årsskiftet.

Ekonomiska förutsättningar

Mönsterås kommun har en god ekonomisk ställning. En förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och löpande kostnader. Verksamhetens nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag.

Omvärldsanalys

Enligt SKR bedöms återhämtningen efter pandemin fortsätta 2022, men BNP-tillväxten i Sverige dämpas till följd av situationen i vår omvärld. Särskilt den europeiska ekonomin påverkas negativt av Rysslands invasion av Ukraina. Kriget är en starkt bidragande orsak till den senaste tidens uppgång av energi- och råvarupriser. Inte minst förvärras utbuds- och logistikproblemen för den globala handeln, vilket ökar den redan höga inflationen.

Kriget i Ukraina påverkar Sverige på flera sätt. Ett stort antal flyktingar beräknas anlända till Sverige under år 2022. Detta innebär en positiv inverkan på inhemsk efterfrågan. Höjda försvarsanslag i Sverige och omvärlden gynnar också svensk försvarsindustri. Kriget beräknas därmed inte innebära någon stor negativ nettoeffekt på svensk BNP, snarare att sysselsättningen kan komma att gynnas.

Den höga energiprisinflationen har nu spridit sig brett till flertalet varu- och tjänstepriser i Sverige och köpkraften urholkas för hushållen, företagen och offentlig sektor. De långa marknadsräntorna har dessutom ökat dramatiskt och en global penningpolitisk åtstramning väntar. Inflations- och ränteuppgången medför således markant dämpning av konjunkturutsikterna för världsekonomin.

De kommande åren är bristen på arbetskraft en av de största utmaningarna för såväl kommuner och regioner som hela näringslivet. I välfärdssektorn uppstår de största behovsökningarna kommande år inom äldreomsorgen.

Prognosindikatorer (procentuell förändring)	2021	2022	2023	2024	2025
BNP	4,7	3,1	2,4	1,9	1,8
Arbetslöshet (relativ)	8,8	7,7	7,4	7,5	7,5
Löneutveckling	2,7	2,7	3,0	3,1	3,2
KPI	2,2	5,2	2,7	2,6	2,5

Tabell 1: Prognosindikatorer 2021-2025. Källa: SKR

Kommunernas ekonomi

Efter två år med pandemi fanns det en förhoppning om att kommunerna med en stark ekonomi skulle få tid att hantera pandemins långsiktiga konsekvenser och kommande demografiska utmaningar. Men återigen har verksamheten kommit att påverkas av faktorer som kommunerna inte rår över. På kort tid har det ljusa framtidsscenarioet mörknat betänkligt, främst till följd av kriget i Ukraina och de konsekvenser som det medför. Kriget medför främst ett stort lidande för befolkningen i Ukraina, men det har också kommit att påverka både nuläget och framtidsutsikterna för svenska kommuner. Inflationstakten har drivits upp till historiska nivåer främst för livsmedel och energipriser. Tillsammans med stigande pensionskostnader bedömer SKR att resultaten kommer att falla kraftigt vilket präglar budgetarbetet för 2023.

Utvecklingen framöver är dock ytterst osäker. I värsta fall kan detta fortgå lång tid med ihållande hög inflation och räntehöjningar som får konsekvenser på tillväxt och arbetsmarknad, påverkan på det kommunala skatteunderlaget.

Pensionskostnaderna i kommunerna ökar under 2023 med totalt 17 miljarder kronor jämfört med år 2022. Ökningen förklaras främst av inflationen och ökat prisbasbelopp men även av höjda avgifter i det nya pensionsavtalet AKAP-KR.

År 2023 beräknas resultaten i kommunsektorn sjunka rejält jämfört med tidigare år. En god skatteunderlagstillväxt sänks av pris- och löneökningar samt ökade kostnader för tjänstepensioner.

Vårpropositionen

Den 19 april presenterade regeringen vårändringsbudgeten för 2022 (2021/22:99) samt 2022-års ekonomiska vårproposition (2021/22:100). Vårpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2022-2024. Vårändringsbudgeten anger förändringar i årets budget. Nedan sammanfattas några av satsningarna i vårändringsbudgeten;

- 9,8 miljarder kr för att kompensera kommuner och regioner för mottagande av flyktingar från Ukraina
- 80 miljoner kr för att stärka kommunernas arbete med civilt försvar
- 500 miljoner kr till kommuner för mottagande av skyddsbehövande under 2022
- 300 miljoner kr kompensation till kommuner och regioner för de extrakostnader som förorsakas av den nyligen införda riskskatten
- Minskade anslag statligt stöd till vuxenutbildning med 300 miljoner kr för 2022

Förslagen i vårändringsbudgeten uppgår tillsammans med tidigare ändringsbudgetar för 2022 till ca 35 miljarder kr. Summerat avser det åtgärder för att hantera det försämrade säkerhetsläget med anledning av Rysslands invasion av Ukraina, och då främst mottagandet av ukrainska flyktingar. Även den höga inflationen har satt spår i budgeten i form av kompensation till hushåll och företag för bland annat höga energipriser.

Skatteunderlag

Skatteintäkterna är kommunernas största inkomstkälla. Även små förändringar av skatteunderlaget får effekter på kommunens ekonomi. Den faktor som styr kommunens skatteintäkter är skattekraftsutvecklingen i riket, vilket i sin tur till stor del påverkas av sysselsättningsutvecklingen (antalet arbetade timmar). Skattekraftsutvecklingen i Mönsterås kommun har kortsiktigt mindre betydelse för kommunen jämfört med utvecklingen i riket. Detta med anledning av att inkomstutjämningsystemet utjämnar skattekraften mellan kommunerna. Däremot är kommunens befolkningsutveckling viktig. En ökning av invånarantalet med 100 personer ger ökade skatteintäkter för Mönsterås kommun med ungefär 6,6 mnkr per år.

Regeringen, Ekonomistyrningsverket (ESV) samt SKR tar kontinuerligt fram prognoser för utvecklingen av skatteunderlaget. I tabell 2 presenteras de tre institutens senaste prognoser avseende procentuell förändring jämfört med tidigare år för perioden 2021-2025.

Skatteunderlagsprognoser	2021	2022	2023	2024	2025
SKR	5,0	4,3	5,0	3,7	3,6
Regeringen	5,0	4,2	4,5	3,4	3,6
Ekonomistyrningsverket	4,8	3,9	3,8	3,8	3,6

Tabell 2: Skatteunderlagsprognoser, procentuell förändring.

SKR förutser nu en snabbare ökning av skatteunderlaget 2023 och 2024 jämfört med den prognos som regeringen presenterade i vårpropositionen. Det beror främst på att SKR räknar med en större ökning av arbetade timmar än regeringen. Jämfört med den skatteunderlagsprognos som Ekonomistyrningsverket (ESV) presenterade i mars, visar SKR:s prognos klart snabbare skatteunderlagstillväxt 2022 och, framförallt 2023. Det beror främst på större ökning av pensionsinkomster i SKR-prognosen, då SKR har högre prisbasbelopp bland annat. Båda åren bidrar dessutom större ökning av löneinkomsterna till att skatteunderlaget utvecklas mer positivt i SKR:s prognos. Därutöver har ESV inte beaktat omvandlingen av reseavdraget till skattereduktion, då prognosen presenterades före vårpropositionen.

Mönsterås kommuns budget 2023 med ekonomisk flerårsplan 2024-2025 utgår från SKR:s aprilprognos för skatteunderlagets utveckling.

Befolkningsutveckling

Kommunens befolkningsutveckling har direkt påverkan på kommunens verksamhet genom dess effekt på skatteintäkter och statsbidrag samt att demografiska förändringar påverkar behoven i de kommunala verksamheterna.

Beräkning av kommunens skatteintäkter görs med hjälp av SKR:s skatteunderlagsprognoser, som i sin tur baseras på befolkningssiffran i kommunen per den 1 november årligen.

Antalet invånare i Mönsterås kommun uppgick vid årsskiftet 2021/2022 till 13 258 personer, vilket innebär en minskning med 6 invånare under 2021. 1:e november 2021 uppgick Mönsterås kommuns befolkning till 13 264 invånare.

Budget 2023 och flerårsplan 2024-2025 baseras på en högre befolkningsprognos än tidigare budget. Tabell 3 visar att prognosen har räknats upp med 25 invånare från och med 2023 och att denna prognos ligger fast under planåren 2024-2025.

Befolkningsprognos	2021	2022	2023	2024	2025
Befolkning per 31/12	13 258	-	-	-	-
Skatteunderlag 1/11 året före	13 312	13 264	-	-	-
Befolkningsprognos	13 325	13 225	13 250	13 250	13 250

Tabell 3: Befolkningsprognos, Mönsterås kommun.

Under de första tre månaderna 2022 har folkmängden i Mönsterås kommun ökat med 11 invånare. Utrikes flyttningsnetto är positivt medan inrikes flyttningsnetto är negativt för de första månaderna av året. Under perioden januari-mars 2022 har det fötts 33 barn i kommunen medan 42 personer har avlidit, vilket innebär att födelsenettet är negativt för årets första tre månader.

Skattesats

Skattesatsen för Mönsterås kommun uppgår till 22,21 kronor för 2022. En jämförelse med kommunerna i Kalmar län framgår av tabellen nedan. Mönsterås kommun är en av de sex kommuner vars kommunalskatt överstiger 22 %.

Den genomsnittliga kommunalskatten i länet uppgår för 2022 till 21,96 % och för riket till 20,67 %.

Kommunalskatt 2022, Kalmar län

Kommun	Skattesats
Västervik	21,16
Mönsterås	22,21
Mörbylånga	22,21
Torsås	21,43
Borgholm	21,58
Emmaboda	21,96
Högsby	22,21
Kalmar	21,81
Hultsfred	21,91
Oskarshamn	22,35
Nybro	22,33
Vimmerby	22,36

Tabell 4: Kommunalskatt 2022, Kalmar län.

Skattesatsen i Mönsterås kommun föreslås vara oförändrad med 22,21 kronor för budget- och planperioden.

Känslighetsanalys

Den ekonomiska utvecklingen styrs av ett stort antal faktorer. Vissa faktorer kan den enskilda kommunen själv påverka medan andra faktorer ligger utanför kommunens kontroll.

Ett sätt att beskriva kommunens beroende av omvärlden är att upprätta en känslighetsanalys. I tabell 5 redovisas ekonomiska konsekvenser för Mönsterås kommun i händelse av olika tänkbara förändringar. Till exempel får en befolkningsförändring med 100 personer en årlig påverkan på kommunens ekonomi med 6,6 mnkr medan en ränteförändring på 1,0 % ger en påverkan per år på 2,6 mnkr.

Risk-/känslighetsanalys, händelse	Förändring	Pos/neg	Årlig påverkan
Befolkningsförändring	100 inv	+/-	6,6 mnkr
Förändrad kommunalskatt	10 öre	+/-	3,1 mnkr
Löneförändring	1 %	+/-	6,5 mnkr
Ränteförändring	1 %	+/-	2,6 mnkr

Tabell 5: Risk-/känslighetsanalys och ekonomisk påverkan

Balanskrav

Enligt kommunallagen har varje kommun i Sverige ett balanskrav att förhålla sig till. Motivet till att riksdagen beslutat om ett balanskrav är för att förhindra en fortlöpande urgröpning av kommunernas ekonomi. Balanskravet innebär att intäkterna varje år ska överstiga kostnaderna. Eventuella negativa resultat ska återställas senast tre år efter bokslutsåret.

I bokslutet per 2021-12-31 uppkom inget negativt balanskravsresultat. Det finns heller inga negativa balanskravsresultat från tidigare år som måste återställas. Något återstående balanskravsresultat att återställa finns därmed inte för Mönsterås Kommun.

Resultatutjämningsreserv

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR) har funnits i Mönsterås Kommun sedan 2013. Under 2019 fattade Kommunfullmäktige beslut om att revidera riktlinjerna. RUR kan användas för att utjämna intäkter och kostnader över en konjunkturcykel, vilket innebär en

möjlighet att täcka underskott i samband med framtida lågkonjunkturer med överskott från tidigare år.

Enligt Mönsterås kommuns riktlinjer får den del av årets resultat som överstiger 2,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag reserveras till RUR. Det finns dock begränsningar i riktlinjerna gällande storleken på den totala avsättningen. Den får maximalt uppgå till 10 % av de senaste tre årens genomsnittliga nivå på skatteintäkter och generella statsbidrag. Efter maximal avsättning om 17,9 mnkr till RUR i bokslutet per 2021-12-31 uppgår reserven därefter till 34,9 mnkr.

Enligt SKR:s skatteunderlagsprognos från april 2022 skulle det vara möjligt att disponera medel från RUR under åren 2023, 2024 och 2025 för att täcka ett eventuellt negativt balanskravsresultat.

Lån och borgen

Kommunens investeringar finansieras främst via det utrymme som årets avskrivningar tillsammans med årets resultat medger. Om dessa medel understiger budgeterade investeringar måste övrig finansiering ske genom nyupplåning.

Låneskuld

Kommunens låneskuld vid utgången av 2021 uppgick till 265 mnkr och per 2022-04-30 uppgår låneskulden till samma belopp, dvs 265 mnkr. Totalt under perioden 2023-2025 ligger de planerade investeringarna på 342,4 mnkr, och låneskulden beräknas fortsätta att öka.

Med anledning av den höga investeringstakten beräknas låneskulden öka med 55 mnkr under 2022, vilket ger en total låneskuld på 320 mnkr.

För 2023 bedöms nyupplåningen till 48 mnkr, vilket ger en total låneskuld på 368 mnkr.

För 2024 bedöms nyupplåningen till 13 mnkr, vilket ger en total låneskuld på 381 mnkr.

För 2025 bedöms nyupplåningen till 25 mnkr, vilket ger en total låneskuld på 406 mnkr.

Borgensåtaganden

Borgensåtaganden för de kommunala bolagen beslutas i budgetrapporten i december 2022.

Målstyrning

I syfte att ge verksamheten förutsättningar att uppnå god ekonomisk hushållning har kommunfullmäktige beslutat om finansiella mål samt övergripande verksamhetsmål och riktade verksamhetsmål. Samtliga mål följs upp i delårsrapporten i augusti samt i årsbokslutet.

Finansiella mål

Mönsterås kommun ska bedriva en sund och hållbar ekonomisk politik som inte belastar kommande generationer. För att uppnå detta ska resultatet ligga på en sådan nivå att kommunen klarar eventuell revidering av skatteunderlaget.

För att soliditet och likviditet skall hålla en god nivå läggs följande finansiella mål;

- Kommunens totala resultat över mandatperioden ska uppgå till minst 1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet för det enskilda året ska vara positivt.

- För den taxefinansierade verksamheten ska nyinvesteringarna långsiktigt finansieras via den av fullmäktige beslutade taxan och tidigare års fonderingar.
- Kommunens investeringar ska under mandatperioden självfinansieras till minst 80 procent.
- Kommunens låneportfölj ska till minst 50 procent innehålla gröna lån eller socialt hållbara lån.
- Taxornas storlek ska vara i likhet med snittet i länet och jämförbara kommuner.

Övergripande verksamhetsmål

Verksamheterna ska utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. För att skapa en övergripande bild över detta mäts verksamheterna på olika sätt.

Enligt god ekonomisk hushållning ska verksamhetsmålen vara tydliga och mätbara, visa på korta och långa perspektiv samt beakta nationella mål. Målen ska verka för att ge bästa möjliga service till invånare och företag samt främja förutsättningarna för miljön och anställda. En annan viktig faktor är att se till att ge bra förutsättningar för åren framöver.

För mandatperioden gäller följande verksamhetsmål för Mönsterås kommun;

1. Mönsterås kommun ska vara en miljökommun med höga målsättningar när det gäller hållbarhet och påverkan på klimatet. Kommunen ska utvecklas mot fossilfrihet och positiv klimatpåverkan. Mätning görs via Mönsterås kommuns miljömål årligen.
2. Mönsterås kommun ska vara en kommun med välmående, stabila och växande företag. Kommunen ska ha ett bra företagsklimat och hålla en hög servicenivå gentemot företagen. Mätning sker via Svenskt Näringslivs ranking.
3. En framgångsrik integration av nya medborgare är viktig för Mönsterås kommun. Ambitionen är att de människor som kommer till Mönsterås kommun ska känna sig välkomna och så snabbt som möjligt lära sig svenska, få en utbildning och komma in på arbetsmarknaden. Mätning sker via uppföljning av resultat från arbetsmarknadsenheten samt statistik från Arbetsförmedlingen.
4. I Mönsterås kommun ska medborgarna och medborgarnas välbefinnande stå i centrum. Ett viktigt mål är därför en god och jämlik hälsa för hela befolkningen. Mätning sker via Polisens trygghetsundersökning samt deltagande i LUPP.
5. För att Mönsterås kommun ska kunna serva medborgarna på bästa sätt och erbjuda en bra vård, skola och omsorg ska kommunen ha en bra personalpolitik och vara en attraktiv arbetsgivare. Redovisning sker via uppföljning av kommunens personalpolitiska program.
6. Verksamheterna ska bedrivas inom tilldelad budgetram och i enlighet med de politiskt prioriterade målen.
7. Mönsterås Kommun ska arbeta aktivt med digitalisering som en del i verksamhetsutveckling där digitala lösningar ska användas för automatisering eller innovation. Samtliga projekt ska redovisas för kommunstyrelsen och innehålla verksamhetsförbättringar och ekonomisk påverkan.

Målen skall utvärderas utifrån om de gett ett högt resultat eller utvecklats i positiv riktning.

Riktade övergripande verksamhetsmål

För att förstärka de största verksamheterna inom kommunen riktas övergripande mål till verksamheterna för vård, skola och omsorg.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) arbetar med öppna jämförelser. Mätningarna syftar till att lättare kunna göra jämförelser mellan kommuner och dess verksamheter med målet att ständigt förbättra verksamheten genom att framhålla goda exempel.

De riktade övergripande verksamhetsmålen för barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden gäller för 2023.

Socialnämnden

Socialnämnden får i uppdrag att revidera de riktade verksamhetsmålen och presentera ett förslag till budgetberedningen under oktober månad.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att revidera de riktade verksamhetsmålen och presentera ett förslag till budgetberedningen under oktober månad.

Uppdrag i budget 2023

Uppdragen är dels övergripande som avser samtliga nämnder, förvaltningar och bolag och dels riktade till specifika nämnder. Redovisning av uppdragen sker i samband med delårsrapporterna per april och augusti samt i årsredovisningen.

Övergripande uppdrag

Nämnder, förvaltningar och bolag får i uppdrag att arbeta med verksamhetsutveckling för att alla delar i verksamheten ska bedrivas så effektivt som möjligt utifrån medborgarnas behov. Befintliga arbetssätt ska granskas och utvärderas för att skapa utrymme för nya behov och nya verksamheter. Redovisningen ska även innehålla bland annat investeringar som ger bättre förutsättningar och effektivare arbetssätt för personal och invånare.

Nämnder och förvaltningar ska redovisa förslag till åtgärder som främjar frisktalet och leder till att frisknärvaron ökar.

Nämnder och förvaltningar ska årligen lämna förslag på justering av taxor och avgifter till den rådande kostnadsutvecklingen i omvärlden samt i förhållande till den verksamhetsutveckling som är kopplat till taxan.

För att säkerställa en fortsatt god utveckling av Mönsterås kommun är det angeläget att kommunens verksamheter deltar i olika jämförelser med andra kommuner. Resultaten skall användas för att utveckla och förbättra verksamheten samt säkerställa kostnadseffektivitet.

Nämnder och förvaltningar ska vid nyanskaffning välja fossilbränslefria fordon och maskiner.

Riktade uppdrag

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda och komma med förslag på hur handeln och turismen i Mönsterås kommun kan stärkas.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utarbeta digitaliseringsmål för kommunens verksamhet.

Kommunstyrelsen ska söka samarbeten med andra kommuner och aktörer kring digitalisering och innovationsteknik.

Det är viktigt att Mönsterås kommun säkerställer sin vattenförsörjning. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda och genomföra åtgärder för att säkra vattentillförseln i hela kommunen.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda och genomföra åtgärder för att återanvända rejektivatten från reningsverken.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda ytterligare insatser på enhetsnivå med fokus på rehabilitering och höjda frisktal.

Kommunstyrelsen ska tillsammans med berörda nämnder arbeta med begreppet Nära vård.

Kommunstyrelsen ska tillsammans med övriga nämnder arbeta för att optimera användningen av kommunens verksamhetslokaler och utreda framtida behov.

Socialnämnden

Socialnämnden samt barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att utveckla samverkan kring tidiga, förebyggande och främjande insatser för barn och ungdomar.

Socialnämnden tillsammans med barn- och utbildningsnämnden och personalutskottet får i uppdrag att se över åtgärder som skulle kunna locka fler till vård- och omsorgsyrkena.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda införande av särskilda resursenheter för förbättrad verksamhet med hög kvalitet för elever med behov av särskilt stöd.

Barn- och utbildningsnämnden och näringslivschefen får i uppdrag att tillsammans med näringslivet se över möjligheterna för att utveckla den industritekniska utbildningen vid Mönsteråsgymnasiet.

Gemensamma uppdrag framgår även under avsnittet Socialnämnden.

Budgetförutsättningar

Som underlag till budget 2023 har 2022-års budget använts. Nämndernas anslag i budget 2023 anges i 2021-års lönenivå. Budget för löneökningar tilldelas respektive nämnd efter att lönerevisionen är klar.

Övergripande

Skatteunderlagsberäkningen som bygger på SKR:s beräkningar efter vårpropositionen 2022 styr nivån på budgetramarna som fördelas till förvaltningarna. Skatteunderlaget innebär en uppräknig av budgeterade skatteintäkter och statsbidrag med 10,2 mnkr för 2023 jämfört med antagen budget 2022. Motsvarande siffror för 2024 uppgår till 13,5 mnkr.

Budgeten är baserad på en befolkningsprognos på 13 250 invånare i Mönsterås kommun, för budgetåret 2023 liksom för planåren 2024-2025. Befolkningsprognosen ligger på en nivå som är 50 invånare högre jämfört med budget 2021. Den justerade befolkningsprognosen ökar budgeterade skatteintäkter med ca 1,6 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader

De medel som tilldelas nämnderna i samband med budget 2023 har prioriterats utifrån de förutsättningar som erhållits från bland annat vårpropositionen. Om budgetpropositionen, hösten 2022, innehåller riktade satsningar inom något område som budgetberedningen riktat medel till innan budgetpropositionen varit känd kan dessa satsningar förändras under hösten.

Ramjusteringar har gjorts i form av utökningar till nämndernas verksamheter på totalt 25,7 mnkr. Förändringarna förklaras ytterligare på kommande sida under respektive nämnds rubrik.

Nämnderna kompenseras normalt sett inte för kostnadsförändringar med anledning av inflation/deflation. För 2023 finns dock ett undantag från detta. Tekniska förvaltningen tillskjuts tillfälligt 1,0 mnkr som kompensation för det höjda prisläget på el- och livsmedelskostnader. Nämnderna ska i övrigt bedöma kostnadsutvecklingen för olika typer av kostnader och beakta detta i sina detaljbudgetar.

Lönekostnader och pensionskostnader

Budgeten för löneökningar är placerade centralt. I samband med att respektive års lönerevision är avslutad kompenseras nämnderna från centralt budgeterade medel. Löneökningssmedlen används för kompensation inom de löneavtal som lönerevisionen avser. Enskilda löneförändringar till följd av nyrekryteringar etc. kompenseras inte.

Löneutvecklingen är en betydande faktor för kommunens ekonomi. En procents löneökning innebär en ökad kostnad på drygt 6,5 mnkr per år. Löneökningssmedel för åren 2023-2025 har genomsnittligt beräknats till 3 % årligen.

SKR:s bedömning avseende premienivåerna för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkringen är att dessa kommer vara oförändrade 2023 jämfört med 2022. Definitiv premie kommer att fastställas under hösten 2022. Någon förändrad bedömning av storleken på arbetsgivaravgifterna föreligger inte heller.

Pensionskostnaderna har beräknats utifrån Skandias pensionskultsberäkning per 2022-03-31 för åren 2023-2025. Jämfört med tidigare år så ökar den avgiftsbestämda delen från 2023 och framåt då avgiften är högre med det nya pensionsavtalet AKAP-KR. Pensionskostnaden beräknas öka med mellan 10-19 % beroende på tryggandeform. Orsaken till förändringen är främst den ökande inflationen vilket påverkar genom höjning av prisbasbeloppet men även eftersom lönerna ökar för samma år.

Avskrivningar

Budgeterade avskrivningar beräknas på förutsättningarna att budgeterade investeringar genomförs och håller budget. Nämnderna kompenseras för ökade/minskade avskrivningskostnader.

Förändring av verksamheternas ramar

Kommunledningsförvaltningen

Kommunledningsförvaltningen får en ramökning med 1,0 mnkr för att öka bemanningen av löneadministratörer samt för barnrättssamordnare.

Räddningstjänsten ingår från och med 2023 i ett Räddningsförbund med andra kommuner, därav avgår 15,98 mnkr från kommunledningsförvaltningens ram.

Intern ramflytt avser tjänst från Socialnämnden till Kommunledningsförvaltningen med 0,69 mnkr.

Teknisk förvaltning

Teknisk förvaltning får en ramökning med totalt 1,0 mnkr. Ramökningen är tillfällig år 2023 och avser kompensation för höjda el- och livsmedelspriser.

Miljö- och byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämndens ramar är oförändrade.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden får en ramökning om 0,06 mnkr för ökade driftskostnader nytt passersystem.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden erhåller en ramökning med 0,25 mnkr för det riktade uppdraget att utveckla samverkan kring tidigare förebyggande och främjande insatser för barn och ungdomar tillsammans med socialnämnden.

Socialnämnden

Socialnämnden tillförs 1,5 mnkr för fast omsorgskontakt samt för bemanning ny gruppbostad.

Socialnämnden erhåller en ramökning med 0,25 mnkr för det riktade uppdraget att utveckla samverkan kring tidigare förebyggande och främjande insatser för barn och ungdomar tillsammans med barn- och utbildningsnämnden.

Intern ramflytt avser tjänst från socialnämnden till kommunledningsförvaltningen med 0,69 mnkr.

Övriga nämnder

Överförmyndarverksamheten erhåller en ramökning om 0,06 mnkr för ökade kostnader.

Under Övriga nämnder ingår de tidigare ramarna för räddningstjänsten samt de ökade kostnader som beräknas tillkomma i samband med att räddningstjänsten går in i förbundet, 2,88 mnkr.

Sammanställning

I tabellen nedan presenteras ovanstående beskrivna ökade ramförändringar för förvaltningarna/nämnderna. Totala resultatpåverkande ramförändringar uppgår till 4,12 mnkr. Övriga förändringar är justeringar av budget mellan förvaltningar/nämnder och påverkar inte budgeterat resultat. Belopp för elkostnader och livsmedel avser tillfällig ramökning enbart för 2023.

Justeringar förvaltningar/nämnder (mnkr)	KLF	Tekn	MBN	KFN	BUN	SOC	Övriga	Totalt
<i>Löneadministratör och barnrättssamordnare</i>	1,00							1,00
<i>Elkostnader och livsmedel</i>		1,00						1,00
<i>Driftskostnader passersystem</i>				0,06				0,06
<i>Uppdrag SN/BUN</i>					0,25	0,25		0,50
<i>Fast omsorgskontakt, bemanning bostad</i>						1,50		1,50
<i>Överförmyndarverksamheten</i>							0,06	0,06
Summa per förvaltning/nämnd	1,00	1,00	0,00	0,06	0,25	1,75	0,06	4,12

Tabell 6: Ramökning per förvaltning/Nämnd

Driftbudget 2023

Budget 2023, med justeringar

I tabellen nedan redovisas de justeringar som har gjorts i budget 2023 jämfört med plan 2023, utifrån antagen budget 2022 med ekonomisk flerårsplan 2023-2024 som antogs av kommunfullmäktige i december 2021. Tabellen nedan är en sammanfattning av de finansiella förutsättningar och ramjusteringar som har presenterats i text tidigare i dokumentet.

Budget 2023 (mnkr)	Plan 2023 (beslutad i dec -21)	Omräk- ning löner	Avskriv- ning	Ram- förändring	Räddn- ingsför- bund	Intern ramflytt	Budget 2023
<i>Kommunledningsför- valtning</i>	86,51	1,55		1,00	-15,98	0,69	72,64
<i>Teknisk förvaltning</i>	116,72	1,77		1,00			119,38
<i>Miljö- och byggnadsnämnd</i>	8,17	0,31					8,45
<i>Kultur- och fritidsnämnd</i>	13,76	0,23		0,06			14,03
<i>Barn- och utbildningsnämnd</i>	290,67	6,24		0,25			298,57
<i>Socialnämnd</i>	348,03	8,82		1,75		-0,69	357,59
<i>Kommunala bolag</i>	2,91						2,91
<i>Övriga nämnder</i>	2,25	0,02		0,06	18,86		21,19
Nämnderna totalt	869,02	18,94	0,00	4,12	2,88	0,00	894,77
<i>Finans</i>	77,18	-18,94		5,66			63,90
<i>Avskrivningar</i>	3,20		1,56				4,76
<i>Skatteintäkter och statsbidrag*</i>	-953,50			-10,21			-963,71
<i>Effektiviseringskrav</i>	-8,69			8,69			0,00
Resultat	12,79						0,28

* Skatteunderlaget är baserat på 13 250 invånare 2023-2025

Utifrån de behov och äskanden som respektive nämnd framfört till budgetberedning har budgetberedningen vägt nämndernas behov mot de förutsättningar som skatteunderlaget medger. Ramjusteringarna presenteras i olika kolumner i tabellen ovan.

Budgeten för 2023 bygger på en befolkningsprognos på 13 250 invånare, vilket innebär en ökning med 50 invånare jämfört med tidigare beräkning. Effekten av detta blir ökade skatteintäkter med +1,65 mnkr. Skatteunderlagstillväxten bedöms av SKR bli starkare än tidigare prognostiserad, därav ökningen av skatteunderlaget i tabellen ovan.

I budgeten för 2023 finns det tidigare centrala effektiviseringskravet inte kvar.

Justeringarna innebär ett budgeterat resultat för 2023 på 0,28 mnkr att jämföra med tidigare budgeterat resultat på 12,79 mnkr.

Budget 2023 med ekonomisk flerårsplan 2024 och 2025

Budgeterat resultat för 2023 uppgår till 0,28 mnkr. För 2024 budgeteras ett resultat på 10,92 mnkr och för 2025 ett resultat som uppgår till 20,36 mnkr.

Budget 2023, plan 2024-2025 (mnkr)	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
<i>Kommunledningsförvaltning</i>	72,64	72,64	72,64
<i>Teknisk förvaltning</i>	119,38	118,38	118,38
<i>Miljö- och byggnadsnämnd</i>	8,45	8,45	8,45
<i>Kultur- och fritidsnämnd</i>	14,03	14,03	14,03
<i>Barn- och utbildningsnämnd</i>	298,57	298,57	298,57
<i>Socialnämnd</i>	357,59	357,59	357,59
<i>Kommunala bolag</i>	2,91	2,91	2,91
<i>Övriga nämnder</i>	21,19	20,89	20,89
Nämnderna totalt	894,77	893,47	893,47
<i>Finans</i>	63,90	86,21	107,09
<i>Avskrivningar</i>	4,76	9,48	11,59
<i>Skatteintäkter och statsbidrag*</i>	-963,71	-991,14	-1 014,64
<i>Effektiviseringskrav</i>	0,00	-8,93	-17,87
Resultat	0,28	10,92	20,36

* Skatteunderlaget är baserat på 13 250 invånare 2023-2025

Resultatmål

Det budgeterade resultatet för år 2023 räcker inte för att uppfylla målet om att resultatet ska uppgå till 1,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Målet uppfylls dock för åren 2024-2025. För respektive enskilt år är budgeterade resultat positiva.

Investeringsbudget

Mönsterås kommun står inför stora investeringar de kommande åren, både när det gäller fiberutbyggnad, VA-renovering, VA-ledningar, renovering av skol- och omsorgsfastigheter, upprustning av gator/vägar samt gång- och cykelvägar.

Den totala investeringsbudgeten för 2023 uppgår till 119,7 mnkr, varav 72,0 mnkr avser taxefinansierad verksamhet. För 2024 och 2025 uppgår investeringsbudgeten till 99,8 mnkr respektive 122,9 mnkr. Nedan kommenteras några av de större investeringarna.

IT-avdelning

Förutom de återkommande investeringarna som görs gällande 1:1 satsningen för datorer till skolan, så är huvudparten av de investeringar som görs under 2023 till 2025 kopplade till förnyelsen av kommunens nätverk och datacenter (huvuddator). Dessa delar har varit igång under 7 år (datacenter 5 år) och behöver förnyas då möjligheten till support och säkerhetsuppdateringar annars försvinner.

Lokalförsörjning

Under 2023 planeras fastighetsunderhåll av Torshaga äldreboende där en ombyggnad av köket ingår. Det är fönsterbyte, omläggning av tak för hela byggnaden inklusive solceller. Även en ombyggnad av köket på Krungårdsskolan ska projekteras och genomföras 2024-2025.

Många byggnader har ett behov av underhåll. Mönsterås Hembygdsgård, borggården på Parkskolan samt kommunförrådets klimatskal är prioriterade i budgeten. Ledifiering, ventilation, utbyte av

köksutrustning samt kylar och frysar är ett pågående långvarigt projekt som kommer fortsätta under åren framåt. Uppstart av förädlingstudie samt projektering av resultaten av inomhusmiljöutredningar är medräknat i arbetet under åren framåt.

Samhällsbyggnadsavdelning

Ett skolsäkerhetsprojekt genomförs under innevarande år för att titta på säkra skolvägar. Där är Ölandsgatan exempelvis ett nämnt objekt. Fler insatser kommer att genomföras på utpekade vägar under åren. Asfaltering, ombyggnad av gator, vägar samt arbete med att skapa en central parkmiljö är ett rullande årligt arbete. När Coop i Mönsterås ska bygga nytt, ska området mellan Coop och Elon byggas om vilket beräknas vara klart samtidigt som den nya butiken. Södra kajen i Mönsterås ska repareras och samtidigt ska en projektering av Hamnen etapp 4 genomföras. Hamnbassängen ska omdisponeras med nya bryggor enligt framtagna skisser av Pontona. När fler tomter säljs ska en utbyggnad av Företagsvägen genomföras. Exploateringsområde ska färdigställas. Där finns 20 nya tomter på Råsnäs, 7 tomter i Korpemåla samt Oknebeck etapp norr om 20 tomter. Efter att ortsanalysen i Timmernabben är klar ska en storlekplats byggas under 2023.

Stadsnät

För att knyta samtliga tätorter och resterande bostadsområden budgeteras 26,5 mkr för budget- och planperioden. Det stora arbetet med att knyta ihop tätorterna är i det närmaste klart och under budget- och planperioden sker kompletteringar för att nå kringliggande områden. Kundförtätningar kommer att ske i redan utbyggda områden och tätorter då Telias kopparnät släcks helt under 2026. Under perioden kommer även redundanta förbindelser för att öka säkerheten och flera fiber förläggas in till kommunen för att realisera samarbete inom SydOstNet. Planen uppdateras via kommunens webbplats.

Vatten och avlopp

Det största projektet är renoveringen och moderniseringen av Nynäs reningsverk. Därefter kommer projektering och renovering av Sandbäckshults vattenverk samt Gaddenäs reningsverk. Planerat är även att bygga ledningar för att möta biogasen som ska kopplas till Nynäs reningsverk. Ledningsförnyelse i Timmernabben, Blomstermåla samt Mönsterås är ett pågående arbete under åren framåt. Ledningsförnyelse i Fliseryd planeras att starta 2025. Utbytet till digitala vattenmätare kommer att fortsätta. Investering och utbyte av befintligt drift- och övervakningssystem samt utbyte och renovering av avloppspumpstationer fortsätter under året.

Renhållning

En ny återvinningstation och omlastningsyta ska projekteras och byggas för att kunna ta hand om ökade volymer då insamlingsansvaret av förpackningar hamnar på kommunen. Med detta följer fastighetsnära insamling av förpackningar vilket innebär utbyte till andra soptunnor i kommunen.

Investeringsbudget 2023 – 2025

Skattefinansierad verksamhet (kr)

Kommunledningsförvaltning

Förvaltning/Avdelning	Investering	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
KLF	Verksamhetssystem utveckling	700 000	700 000	700 000
Servicecenter	Webb, extern och intranät	500 000	800 000	500 000
Totalt ekonomi/kansli/ personal/servicecenter		1 200 000	1 500 000	1 200 000
IT-avdelning	IT-infrastruktur	4 000 000	3 500 000	3 500 000
	Serverar	300 000	2 000 000	0
	Fastighetsnät data	200 000	200 000	200 000
	Ett-till-ett-satsning BUN	1 750 000	1 750 000	1 750 000
	Investering datorer/nät BUN	2 800 000	2 800 000	2 800 000
Totalt IT-avdelning		9 050 000	10 250 000	8 250 000
Totalt kommunlednings- förvaltning		10 250 000	11 750 000	9 450 000

Teknisk förvaltning

Förvaltning/Avdelning	Investering	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Gemensamt tekn.	Inventarier	200 000	200 000	200 000
Totalt gemensamt teknisk förvaltning		200 000	200 000	200 000
Kost/städ	Måltidverksamhet	200 000	200 000	200 000
	Städmaskiner	200 000	580 000	200 000
Totalt kost/städ		400 000	780 000	400 000
Lokalförsörjning	Äldreboende	600 000	500 000	500 000
	Skolfastigheter	150 000	1 850 000	890 000
	Övriga Fastigheter	0	1 200 000	1 270 000
	Storkök	6 250 000	975 000	6 580 000
	Miljö & energiåtgärder	4 100 000	2 150 000	1 100 000
	Ventilation	0	2 200 000	5 000 000
	Klimatskal	2 500 000	4 500 000	3 000 000
	Säkerhet	800 000	100 000	100 000
	Utredningar	1 500 000	500 000	500 000
	Rivning	0	0	0
	Utemiljö	0	500 000	600 000
	Tillgänglighet	200 000	200 000	200 000
	Skadegörelse	0	0	0
Totalt lokalförsörjning		16 100 000	14 675 000	19 740 000
Samhällsbyggnadsavd.	Gator, vägar och GC-vägar	5 600 000	3 100 000	6 900 000
	Asfaltering befintliga gator, vägar och GC-vägar	3 500 000	3 500 000	3 500 000
	Stadsmiljö, parker, torg m.m.	750 000	2 100 000	1 600 000
	Lekplatser och badplatser	2 000 000	0	700 000
	Ortsanalyser	1 000 000	1 000 000	0
	Miljöprojekt	150 000	150 000	150 000
	Medfinansiering statlig/regional infrastruktur	0	3 000 000	0
	Fordon	0	700 000	500 000
	Kommunförrådet och utrustning	200 000	0	0
	Tillgänglighet	100 000	100 000	100 000
	Turism	100 000	4 100 000	5 100 000
	Exploateringsområden (intäkt)	-2 100 000	-2 100 000	-2 100 000
	Exploateringsområden Bostäder	4 000 000	1 500 000	6 000 000
	Exploateringsområden Verksamheter	0	100 000	0
Totalt samhällsbyggnadsavd.		15 300 000	17 250 000	22 450 000
Totalt teknisk förvaltning		32 000 000	32 905 000	42 790 000

Kultur- och fritidsnämnd

Förvaltning/Avdelning	Investering	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
<i>Gemensamt föreningsnämnd</i>	Ej fördelade resurser	-	-	-
Totalt föreningsnämnd		0	0	0
<i>Idrottsanläggningar</i>	Traktor Konstgräs IP	0	500 000	0
	Passersystem Gymn/Sporthallar	550 000	0	0
	Bokningssystem	100 000	0	0
	Minitraktor/Robotklippare	150 000	150 000	0
	Permanent isbana	0	0	600 000
	Byte konstgräs	0	0	1 600 000
Totalt idrottsanläggningar		800 000	650 000	2 200 000
<i>Bibliotek</i>	Konstnärlig utsmyckning	65 000	65 000	65 000
Totalt bibliotek		65 000	65 000	65 000
Totalt kultur- och fritidsnämnd		865 000	715 000	2 265 000

Barn- och utbildningsnämnd

Förvaltning/Avdelning	Investering	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
<i>BUN inventarier</i>	Ej fördelade resurser	500 000	500 000	500 000
	Mörkläggningsgardiner, symaskinbord mm	300 000	0	0
	Duschbås Ljungnäs, Alsterå, Tillinge, Mölstad	240 000	0	0
	Ljudsäkra för sekretess och elevhälsa.	225 000	0	0
	Uteförråd med tak för cykel Förskolan Eken och Blomman	0	300 000	0
	Utemiljö Förskolan Eken	0	210 000	0
	Inomhusmiljö - Förskolan Eken	0	270 000	0
	El-installation (Laddning elevdatorer)- Parkskolan.	0	100 000	0
	Ljudisolerat rum kurator/logoped-Alsterå och Skytteanska skolan	250 000	0	0
	Redskap till Idrottshall.	150 000	150 000	150 000
Totalt förvaltningsövergripande		1 665 000	1 530 000	650 000
Totalt barn- och utbildningsnämnd		1 665 000	1 530 000	650 000

Socialnämnd

Förvaltning/Avdelning	Investering	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
<i>SOC inventarier</i>	Ej fördelade resurser	0	0	1 000 000
	Satsning ett verksamhetssystem	0	0	1 000 000
	Trappklättrare och nya sängar SÄBO:n	350 000	0	0
	Införande fiberdragning till äldrelägenheterna Torshaga och Åshaga. Torshaga i första steget.	750 000	500 000	0
	Inventarier i samband med flytt till nya Måsen	800 000	0	0
	Effektivisering av Åshaga vid utbyggnad av Sjöhaga från 6 till 10 lgh	1 000 000	6 000 000	0
	Inventarier i samband med öppnande av nytt LSS-boende	0	500 000	0
Totalt förvaltningsövergripande		2 900 000	7 000 000	2 000 000
Totalt socialnämnd		2 900 000	7 000 000	2 000 000

Summa, skattefinansierad verksamhet

	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Summa skattefinansierad verksamhet	47 680 000	53 900 000	57 155 000

Taxefinansierad verksamhet (kr)*Kommunledningsförvaltning*

Förvaltning/avdelning	Investering	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Stadsnät	Publikt nät	8 800 000	12 200 000	5 500 000
Totalt stadsnät		8 800 000	12 200 000	5 500 000
Totalt kommunledningsförvaltning		8 800 000	12 200 000	5 500 000

Teknisk förvaltning

Förvaltning/avdelning	Investering	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Vatten- och avlopp	Vattenverk, komplettering	7 100 000	10 600 000	12 100 000
	Avloppsverk, komplettering	23 500 000	1 600 000	11 100 000
	Pumpstationer, ombyggnader	1 000 000	1 000 000	1 000 000
	Vatten- o avloppsledningar, förnyelse	25 000 000	12 000 000	11 000 000
	Återb ledning till Biogasområde/Grimhult		-3 000 000	-3 000 000
	Vattenmätare	500 000	500 000	500 000
	Exploateringsområde Råsnäs	5 000 000	0	0
	Exploateringsområde VA Åsevadsgatan Coop	0	5 000 000	0
	Exploateringsområde Okneback 4:3	0	0	7 000 000
Totalt vatten- och avlopp		62 100 000	27 700 000	39 700 000
Avfall	Avfallsanläggning Mörkeskog	500 000	500 000	500 000
	Ny återvinningscentral	500 000	5 000 000	10 000 000
	Nytt system förpackningar	100 000	500 000	10 000 000
Totalt avfall		1 100 000	6 000 000	20 500 000
Totalt teknisk förvaltning		63 200 000	33 700 000	60 200 000

Summa, taxefinansierad verksamhet

	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Summa taxefinansierad verksamhet	72 000 000	45 900 000	65 700 000

Sammanställning

	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Summa skattefinansierad verksamhet	47 680 000	53 900 000	57 155 000
Summa taxefinansierad verksamhet	72 000 000	45 900 000	65 700 000
Totalt investeringsbudget	119 680 000	99 800 000	122 855 000